

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฉบับที่ D14 13 ก.พ. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น NED และ USAID	NED และ USAID คือนักบุญของชาวโลกจริงหรือ
ประเด็นสำคัญ	- NED และ USAID คืออะไร - การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง - ข้อกล่าวหาของ NED และ USAID

กองทุนแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย National Endowment for Democracy (NED) หรือกองทุนเพื่อประชาธิปไตยแห่งชาติจัดตั้งโดยรัฐบาลสหรัฐอเมริกาโดยมุ่งหวังจะให้ป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรและมีอิสระในการทำงานมีภารกิจหลักคือการให้ทุนสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วโลกที่ต้องการสร้างระบบประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง

ภารกิจหลักของ NED คือ

- สนับสนุนการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน
- สนับสนุนการเลือกตั้งที่เสรีและโปร่งใส
- สนับสนุนการพัฒนาสถาบันทางการเมือง
- ส่งเสริมการปฏิรูปทางการเมืองและการศึกษา

NED จัดทำโครงการร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคมและองค์กรท้องถิ่นในหลายประเทศเพื่อสร้างความเข้าใจและสนับสนุนการสร้างระบอบประชาธิปไตย

สำนักงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา United States Agency for International Development (USAID) ก่อตั้งขึ้นในช่วงต้นทศวรรษปี 1960 เพื่อบริหารโครงการความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในนามของรัฐบาลสหรัฐฯ ให้กับองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ กลุ่มช่วยเหลือ และองค์กรไม่แสวงหากำไรทั่วโลก

ภารกิจหลักของ USAID คือ

- สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศที่กำลังพัฒนา
- ส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ส่งเสริมการพัฒนาทางการเกษตรและการลดความยากจน
- สนับสนุนการดูแลสุขภาพและการตอบสนองต่อภัยพิบัติ

USAID ให้การสนับสนุนประเทศต่าง ๆ โดยใช้ทรัพยากรทางการเงินและความช่วยเหลือทางเทคนิค เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศที่ต้องการความช่วยเหลือ

ถึงแม้ NED จะเป็นองค์กรที่อ้างว่าเป็นองค์กรอิสระในการสนับสนุนประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชนในระดับโลก แต่ยังคงได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหรัฐฯ ผ่านงบประมาณจากรัฐสภา สถานะนี้ทำให้ NED ยังคงมีการ**พึ่งพาและเชื่อมโยง**

กับนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ (State Back up) ส่วน USAID เป็นหน่วยงานที่มีการสนับสนุนและควบคุมโดยรัฐบาลสหรัฐฯ โดยตรง มีความใกล้ชิดกับนโยบายของรัฐบาลสหรัฐฯ อย่างชัดเจน เพราะเป็นหน่วยงานที่ทำงานร่วมกับกระทรวงต่างประเทศและรัฐบาลสหรัฐฯ ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ ทั้ง NED และ USAID เป็นเครื่องมือของ สหรัฐฯ ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาในต่างประเทศ แต่ในบางกรณี องค์กรเหล่านี้ถูกมองว่าเป็น **State Sponsor** ของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศที่ได้รับการสนับสนุน ส่วน**การจัดสรรเงินทุน (Funding)** จาก NED และ USAID เป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการสนับสนุนต่าง ๆ ในประเทศเป้าหมาย การระดมทุนของ NED มาจากงบประมาณของรัฐบาลสหรัฐฯ โดยตรง แต่มีการดำเนินงานที่แยกออกจากการบริหารงานของรัฐบาล การจัดสรรเงินทุนให้กับองค์กรต่าง ๆ เช่น กลุ่มประชาสังคมในประเทศต่าง ๆ ถูกใช้เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่สอดคล้องกับค่านิยมของสหรัฐฯ การจัดสรรเงินทุนของ USAID มาจากรัฐบาลสหรัฐฯ ซึ่งรวมถึงงบประมาณที่ได้รับจากรัฐสภาสหรัฐฯ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและช่วยเหลือประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านความมั่นคง การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการจัดการกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ซึ่ง**เจตนาที่แท้จริง (Real Intention)** ของ NED และ USAID จะถูกตั้งคำถาม โดยเฉพาะเมื่อการดำเนินงานของทั้งสององค์กรดูเหมือนจะเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างอิทธิพลของสหรัฐฯ มากกว่าการส่งเสริมการพัฒนาหรือประชาธิปไตยอย่างแท้จริง NED ถูกมองว่าไม่ใช่การสนับสนุนการพัฒนาประชาธิปไตยที่แท้จริง แต่เป็นการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เอื้อต่อผลประโยชน์ของสหรัฐฯ USAID อาจมีจุดมุ่งหมายที่ลึกซึ้งกว่าแค่การพัฒนาเศรษฐกิจในประเทศที่กำลังพัฒนา บางครั้งการสนับสนุนอาจเชื่อมโยงกับความต้องการที่จะเสริมสร้างอำนาจทางการเมืองและสร้างความ**พึ่งพิงในระยะยาว**

ทั้งสององค์กรมีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนาทั่วโลก หากแต่เน้นกิจกรรมที่แตกต่างกัน และ จากที่เสนอมาข้างต้น จะพบว่าในเรื่องของเจตนาที่แท้จริงของทั้งสอง องค์กร มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าทั้งสององค์กรไม่ได้ทำเพื่อประชาธิปไตยแต่กลับเป็นเครื่องมือของรัฐบาลสหรัฐฯ ในการปลุกปั่น สร้างความขัดแย้งและสนับสนุนขบวนการแบ่งแยกดินแดนทั่วโลก **จนมีการกล่าวหา NED ว่า ทำหน้าที่เป็น แนวหน้า** ของรัฐบาลสหรัฐฯ ในการล้มล้างรัฐบาลที่ถูกต้องตามกฎหมายและสร้างกลุ่มหุ่นเชิดที่สนับสนุนสหรัฐฯ โดยอ้างว่าเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตย ประวัติอันน่าอัปยศขององค์กรนี้สร้างความไม่พอใจอย่างรุนแรงต่อประชาคมโลก ถึงแม้ว่า NED จะถือว่าเป็น NGO ที่สนับสนุนประชาธิปไตยในต่างประเทศ แต่ในความเป็นจริงแล้ว องค์กรนี้ได้รับเงินสนับสนุนจากทำเนียบขาวและสภาองเกรสอย่างต่อเนื่อง และปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐบาลสหรัฐฯ โดยการให้ทุนสนับสนุนแก่ NGO ทั่วโลกเพื่อนำค่านิยมของอเมริกาไปเผยแพร่ รวมถึงการบ่อนทำลาย การแทรกซึม และการปลุกปั่นขบวนการประชาธิปไตยในประเทศเป้าหมาย ทำให้ NED ถูกเรียกว่าเป็น **ลูกมือขาว** ของรัฐบาลสหรัฐฯ ส่วน USAID และ กระทรวงการ

ต่างประเทศสหรัฐฯ ถูกกล่าวหาว่าได้จัดสรรงบประมาณ กว่า 164 ล้านดอลลาร์ ให้กับองค์กรที่มีความเชื่อมโยงกับกลุ่มหัวรุนแรงและผู้ก่อการร้าย ซึ่งในจำนวนนี้ อย่างน้อย 122 ล้านดอลลาร์ ถูกโอนไปยังกลุ่มที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับฮามาส และกลุ่มติดอาวุธอื่น ๆ นอกจากนี้ยังรายงานพบว่าพบหลักฐานสนับสนุนการก่อการร้าย ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้ง ไทย และ เมียนมา นอกจากนี้ ยังถูกกล่าวหาว่ามีการแทรกแซงทางการเมือง โดย USAID ใช้การให้ความช่วยเหลือในทางที่ส่งเสริมผลประโยชน์ของสหรัฐฯ มากเกินไป ทั้งยังมีประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน บางครั้ง USAID จะถูกวิจารณ์ในเรื่องการสนับสนุนงานที่อาจละเมิดสิทธิมนุษยชนในบางประเทศ หรือไม่พิจารณาถึงผลกระทบในด้านสิทธิมนุษยชนอย่างเพียงพอ รวมถึงมีข้อกล่าวหาว่า USAID อาจมีการใช้งบประมาณที่ไม่โปร่งใสหรือการตรวจสอบการใช้เงินไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถรับประกันได้ว่าทรัพยากรที่ให้ไปถึงมือผู้ที่ต้องการจริง ๆ ยิ่งกว่านั้น USAID ถูกกล่าวหาว่าเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมอำนาจทางเศรษฐกิจและการเมืองของสหรัฐฯ ในระดับโลก โดยการให้ความช่วยเหลือที่มุ่งเน้นการพัฒนาในประเทศกำลังพัฒนาอาจเชื่อมโยงกับการสร้างความสัมพันธ์ที่เอื้อประโยชน์ต่อสหรัฐฯ อีกด้วย

การสนับสนุนจาก NED และ USAID บางครั้งอาจถูกมองว่าเป็นการก้าวข้ามอธิปไตยของรัฐที่ได้รับความช่วยเหลือ โดยเฉพาะในกรณีที่มีการสนับสนุนเหล่านี้ทำให้ประเทศเป้าหมายต้องรับมือกับความกดดันจากภายนอกในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางการเมืองและเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับนโยบายของสหรัฐฯ แม้ว่าความช่วยเหลือของ NED และ USAID จะถูกมองในแง่ดีในหลายกรณีว่าเป็นการช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรมและการพัฒนา แต่ในบางแง่มุมก็อาจถูกวิจารณ์ว่าเป็นการสร้าง **ภาพลักษณ์นักบุญ** เพื่อเสริมสร้างความชอบธรรมให้กับการแทรกแซงทางการเมืองของสหรัฐฯ ซึ่งบทความนี้ชี้ให้เห็นถึงบทบาทที่ซับซ้อนและข้อครหาของสององค์กรสำคัญของโลก จนมีคำถามเกี่ยวกับเจตนาที่แท้จริงขององค์กรเหล่านี้และบทบาทที่พวกเขาเล่นในเวทีการเมืองระหว่างประเทศนั้นว่าเป็นนักบุญที่ชาวโลกควรจะซาบซึ้งจริง ๆ หรือไม่

พ.อ. หลิง มนทิตรา ยิ้มสมบูรณ์
อจ.ทก.วทบ

อ้างอิง

1. ดร. นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ, ประชาธิปไตยแบบอาณานิคม; [ออนไลน์].2023 แหล่งที่มา <http://sac.or.th> 2567; [8 มกราคม 2568]
2. BBC NEWS, USAID คือหน่วยงานอะไร และเหตุใดทรัมป์ถึงเตรียมปิด?; [ออนไลน์].2025 แหล่งที่มา <https://www.bbc.com/thai/articles/c627gepkzlo> [8 มกราคม 2568]
3. Attasit ueanmart, Salika สถานการณ์ลูกผีลูกคน ของ USAID และข้อครหาที่ยังคาใจ; [ออนไลน์]. 2025 <https://www.salika.co/2025/02/08/usaid-controversies-and-doubts/> [8 มกราคม 2568]
4. PPTV HD, USAID คืออะไร ทำไมทรัมป์ถึงอยากปิด; [ออนไลน์].2025 <https://www.youtube.com/watch?v=UCIO3T9ei2A> [8 มกราคม 2568]

